

Radikální cystektomie a derivace moči

Pacient (štítek)

Jméno a příjmení:

Rodné číslo:

Zákonný zástupce

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Vážená paní, vážený pane,

v předkládaném formuláři si přečtete informace o radikální cystektomii s použitím ileálního konduitu (derivace moči dle Brickera).

Před zákrokem budete lékařem informován(-a) o důvodech a způsobu jeho provedení, možných komplikacích i o dalším postupu léčby. Toto poučení Vám má podat základní informace a být návodem k případným dotazům.

Co je radikální cystektomie:

Odstranění celého močového měchýře, u muže pak ještě odstranění prostaty a semenných váčků, u ženy dělohy s vaječníky a části pochvy, případně i odstranění močové trubice. Dále se řeší odvod moči z těla (derivace moči).

Jaký je důvod (indikace) tohoto výkonu:

Odstranění močového měchýře otevřenou operací se provádí u pacientů, u kterých byl diagnostikován pokročilý nádor močového měchýře (konkrétně takový, který prorůstá do svaloviny měchýře a zároveň se ještě nerozšířil na jiná místa v těle – nemá metastázy). Jen ve zcela výjimečných případech se odstraňuje močový měchýř z jiného důvodu. Jedná se o náročný urologický operační výkon pro pacienta, operační tým i anesteziologa.

Jaký je režim pacienta před výkonem:

Den před výkonem vám bude odebrána krev na přípravu krevních transfuzí a zaveden centrální žilní katétr. Bude provedena příprava střev, a to pitím speciálních solí a klysmaty. Posledním jídlem bude snídaně den před operací, budete moci pít a hydratate se zajistí pomocí hydratačních roztoků aplikovaných do žíly. Před operací se oholí místo operačního pole. Jako prevence žilní trombózy se podávají léky a zabandážují se dolní končetiny. Dále dostanete antibiotika jako prevenci možné infekce. Budete seznámen(a) se stomickými pomůckami a péčí o ně.

Jaký je postup při provádění výkonu:

Výkon se provede v celkovém znečítlivění (narkóze) řezem v dolní polovině břicha. Při operaci je nutné uvolnit měchýř od okolních tkání a cév, které jej zásobují krví. Oddělí se močovody (odvádějí moč z ledvin do měchýře) a celý močový měchýř se odstraní. U mužů vyjmeme zároveň prostatu a semenné váčky, u žen je součástí operace odstranění vaječníků, dělohy a části pochvy. Dále je nutno vyřešit odvod moči z těla pacienta.

Nejčastějším a nejjistějším způsobem s nejmenším množstvím komplikací je tzv. *ureteroileostomie*. Operatér vybere vhodný úsek tenkého střeva, který na dvou místech přeruší. Konce obou močovodů potom našije na konec střevního úseku, vyjmutého z trávicího traktu, zatímco druhý konec střeva vyvede ven na břišní stěně v pravé dolní části břicha. Úsek střeva tedy slouží jako prodlužovací potrubí mezi močovody a kožním vyústěním – stomií. Zbývající část střeva se sešije a zůstává zachována jeho celistvost.

Existuje možnost vyhnout se stomii, pokud ze zmíněného úseku tenkého střeva vytvoříme rezervoár tvaru přibližné koule – *neoveziku*, který uložíme na místo původního měchýře, přišijeme k původní močové trubici a močovody z ledvin našijeme na něj. Tento operační zákrok je technicky náročnější, zatížený větším množstvím potencionálních komplikací a není zdaleka vhodný pro všechny pacienty. Navíc je podmíněn možností zachování původní močové trubice.

Který typ operace je nejvhodnější pro Vás, doporučí lékař po zvážení všech individuálních okolností. Znalost uvedených základních faktů Vám umožní se na konečném rozhodnutí podílet.

Jaké jsou možné komplikace a rizika:

Mezi nejčastější komplikace, které se mohou přihodit v průběhu operace a bezprostředně po ní, patří krvácení, poranění okolních orgánů (střeva, konečníku, cévních a nervových struktur), infekce a komplikované hojení rány. Vždy trvá určitý čas, než střevo obnoví svoji funkci, u některých pacientů až několik dní. Vzácnou komplikací může být únik moči nebo střevního obsahu z napojených struktur v břiše, která se řeší sledováním, anebo operacně. V dlouhodobějším horizontu může dojít k zajizvení a zúžení stomie, překyselení vnitřního prostředí organismu, zhoršení funkcí ledvin a k infekcím zbývajícího močového ústrojí. Řešení těchto pozdních komplikací závisí na jejich vážnosti a celkovém stavu pacienta v daném okamžiku.

Jaký je režim pacienta po provedení výkonu:

Po operaci budete umístěn na anesteziologicko resuscitační oddělení a následně na jednotku intenzivní péče a bude nutný klid na lůžku. Budete dostávat antibiotika a v případě potřeby léky proti bolesti. Zpět na urologické oddělení budete přeložen podle vývoje vašeho zdravotního stavu. Postupně se odstraní drény, sondy a jiné vývody a začnete jíst a pít. Časná dechová a pohybová rehabilitace urychlí návrat normálních tělesných funkcí a celkovou rekonvalescenci po zákroku. Školený personál s Vámi bude provádět nácvik výměny stomických pomůcek a manipulaci s nimi.

Jaké jsou možné alternativy výkonu:

Alternativou operačního zákroku je radioterapie (ozařování) nebo chemoterapie. Oba tyto postupy si sebou nesou rizika z toho vyplývající. Ozářený močový měchýř může ztratit kapacitu, chemoterapie zatěžuje celý organismus a hlavně ledviny. Endoskopická resekce nádoru není výkonem radikálním a problém neřeší. V indikovaných případech můžeme provést vrcholovou resekci měchýře (pokud se nádor nachází jen ve vrcholu měchýře).

Prohlašuji, že mi byl náležitě objasněn důvod, předpokládaný prospěch, způsob provedení, následky i možná rizika a komplikace plánovaného výkonu. Byly mi vysvětleny možné alternativy včetně jejich komplikací a zdravotní důsledky vyplývající z nepodstoupení plánovaného výkonu. Měl(a) jsem možnost zeptat se lékaře na všechno, co mě ve vztahu k plánovanému výkonu zajímá a obdržel(a) jsem vysvětlení, kterému jsem porozuměl(a). Lékařem jsem byl(a) poučen(a) o možnosti svůj souhlas s navrženým postupem odvolat.

S provedením výše uvedeného výkonu souhlasím.

Podpis pacienta nebo zákonného zástupce

Razítko oddělení, jméno, příjmení a podpis ošetřujícího lékaře, který vysvětluje pohovor provedl

Pacient(ka) není schopen(a) podpisu. Svůj souhlas vyjádřil(a):

popište způsob:

Jméno, příjmení a podpis svědka

Razítko oddělení, jméno, příjmení a podpis lékaře